

Praktyka podwyższania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe na krótko przed porodem przez osoby prowadzące działalność gospodarczą

1. Wprowadzenie

Polska należy do grupy państw o najniższym wskaźniku dzietności, a jednocześnie postępuje proces starzenia się społeczeństwa. Nasilenie się niepokojących zjawisk demograficznych dało asumpt do wyznaczenia w II połowie lat 90. XX w. nowego celu polityki rodzinnej¹, co znalazło odzwierciedlenie zarówno w dokumentach programowych², jak i w zapisach aktów prawnych stanowiących podstawę do wprowadzania w życie różnych instrumentów, np. świadczenia związanego z narodzinami dziecka, wydłużonego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu wychowawczego³. Zgodnie z nowelizacją kodeksu pracy z 2013 r.⁴ rodzice mogą przebywać na urloпах uprawniających do zasiłku macierzyńskiego przez maksymalnie 52 tygodnie po narodzinach dziecka⁵; oczywiście wydłużenie tego okresu to kolejny element polityki rodzinnej, której celem jest stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju i funkcjonowania rodziny⁶.

W artykule autorki chcę zwrócić uwagę na skutki zjawiska polegającego na podwyższeniu na krótko przed porodem podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Sytuacje takie zdarzały się także przed wspomnianą nowelizacją k.p., ale ze względu na krótszy okres urlopu macierzyńskiego nie obciążały tak bardzo Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na przykład w wałbrzyskim oddziale ZUS wydatki z funduszu chorobowego w 2011 r. wyniosły 87,4 mln zł, z czego 19,7 mln zł (22,6%) to zasiłki macierzyńskie, z kolei w 2014 r. wydatki z funduszu chorobowego wyniosły już 151,8 mln zł, z czego 58,3 mln zł (38,4%) stanowiły zasiłki macierzyńskie⁷.

- 1 Terminu „polityka rodzinna” po raz pierwszy użyto w latach 40. XX w. w dyskusjach nad polityką społeczną, które prowadzono w ówczesnej Europie. Pierwsze działania państwa, których adresatem była rodzina, podjęto we Francji i w Szwecji na przełomie XIX i XX w. Zob. B. Balcerzak-Paradowska, *Polityka państwa wobec rodziny*, [w:] *Polityka społeczna w latach 1994–1996*, red. S. Golinowska, Raport IPiSS, nr 11, Warszawa 1996. Polityka rodzinna definiowana jest jako całokształt norm prawnych, działań i środków uruchamianych przez państwo w celu stworzenia odpowiednich warunków dla powstania rodziny, jej prawidłowego funkcjonowania i spełniania przez nią wszystkich ważnych społecznie ról. Zob. S.B. Kamerman, *Rodzina – problemy teorii i polityki*, [w:] *O polityce rodzinnej. Definicje, zasady, praktyka*, „Materiały z Zagranicy”, z. 2, Warszawa 1994.
- 2 Program polityki rodzinnej prezydenta RP *Dobry klimat dla rodziny*, Warszawa 2013.
- 3 Zob. B. Balcerzak-Paradowska, *Polityka rodzinna w Polsce – wyzwania, stan, ocena*, „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i Praktyka” 2015, nr 2, s. 3–11.
- 4 Ustawa z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 675).
- 5 W przypadku porodu mnogiego 72 tygodnie.
- 6 Wymiar urlopu macierzyńskiego na przestrzeni lat 2009–2015 wynosił: od września 2009 r. – 20 tygodni; od 1 stycznia 2010 r. – 20 tygodni plus 2 tygodnie urlopu dodatkowego; od 1 stycznia 2012 r. – 20 tygodni plus 4 tygodnie urlopu dodatkowego; od 17 czerwca 2013 r. – 20 tygodni plus 4 tygodnie urlopu dodatkowego oraz 26 tygodni urlopu rodzicielskiego; od 1 stycznia 2014 r. – 20 tygodni plus 6 tygodni urlopu dodatkowego oraz 26 tygodni urlopu rodzicielskiego.
- 7 Dane własne Oddziału ZUS w Wałbrzychu.

Co więcej, nie ma narzędzi prawnych, które umożliwiłyby kontrolowanie przez ZUS zasadności podwyższania wspomnianej składki na ubezpieczenie chorobowe, co powoduje, że osoby ubezpieczone podwyższają podstawę wymiaru składek w celu otrzymania wysokiego zasiłku macierzyńskiego nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo ponosi straty. Zmiany w tym zakresie mogły zostać wprowadzone tylko przez ustawodawcę.

Po 5 latach od dopuszczenia możliwości podwyższania podstawy wymiaru składki i po 2 latach od nowelizacji kodeksu pracy, Sejm uchwalił nowelizację ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw.

2. Zasiłek chorobowy i macierzyński a prowadzenie działalności gospodarczej

Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa⁸, zwana dalej „ustawą zasiłkową”, wyraźnie określa podmioty właściwe do ustalania prawa i wypłaty zasiłków⁹. Art. 1 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi, że zasiłki chorobowy i macierzyński przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹⁰ (zwanej dalej „ustawą systemową”).

Zgodnie z art. 11 ustawy systemowej obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu podlegają: osoby fizyczne, pracownicy (z wyłączeniem prokuratorów), członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz osoby odbywające służbę zastępczą. Z kolei dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu – czyli na wniosek – podlegają m.in. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osoby z nimi współpracujące¹¹. Ustawa zasiłkowa ma zastosowanie zarówno do osób objętych

8 Tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 159.

9 Zgodnie z art. 61 ust. 1 przywołanej ustawy prawo do zasiłków określonych w ustawie i ich wysokość ustalają oraz zasiłki te wypłacają płatnicy składek na ubezpieczenia chorobowe w przypadku, jeśli zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych, natomiast Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala i wypłaca zasiłki z tytułu choroby i macierzyństwa: a) ubezpieczonym, których płatnicy składek zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego nie więcej niż 20 ubezpieczonych, b) ubezpieczonym prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym, c) ubezpieczonym będącym duchownymi, d) osobom uprawnionym do zasiłków za okres po ustaniu ubezpieczenia, e) ubezpieczonym podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu w Polsce z tytułu zatrudnienia u pracodawcy zagranicznego.

10 Tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.

11 Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy systemowej „za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, 2) twórcę i artystę, 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wspólnego zawodu: a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, 4) współnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz współników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej”.

obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym, jak i do osób objętych dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W myśl przepisów prowadzenie działalności gospodarczej stanowi odrębny tytuł do ubezpieczenia chorobowego, a osoby ją prowadzące nie są objęte obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym i mogą ubezpieczać się dobrowolnie. Uznaje się, że ubezpieczenie dobrowolne nie opiera się na umowie, ale oznacza przewidzianą przez przepisy prawa możliwość wejścia do systemu ubezpieczenia społecznego. Elementem koniecznym do powstania stosunku prawnego dobrowolnego ubezpieczenia społecznego jest wniosek osoby zainteresowanej o objęcie tym ubezpieczeniem. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy systemowej dobrowolne objęcie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony. Można go złożyć w każdym momencie, o ile zachodzą warunki uprawniające do objęcia ubezpieczeniem. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może odmówić objęcia ubezpieczeniami społecznymi osobie, która spełnia ustawowe warunki.

3. Zasady obliczania wysokości zasiłku macierzyńskiego dla osób prowadzących działalność gospodarczą

Ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego urodziła dziecko, przysługuje zasiłek macierzyński (art. 29 ust. 1 ustawy zasiłkowej) w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku (art. 31 ust. 1 ustawy zasiłkowej).

Podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi dochód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstało prawo do takiego zasiłku (art. 58 w związku z art. 48 ust. 1 ustawy zasiłkowej), z zastrzeżeniem, że jeśli dziecko urodziło się przed upływem 12 miesięcy kalendarzowych ubezpieczenia, to podstawę wymiaru zasiłku stanowi dochód za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia (art. 52 w związku z art. 36 ust. 2 ustawy zasiłkowej). W rozumieniu ustawy dochodem jest kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe ubezpieczonego niebędącego pracownikiem po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe (art. 3 pkt 4 ustawy zasiłkowej w brzmieniu obowiązującym od lipca 2007 r.). Z tych przesłanek wynika, że ubezpieczona prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, która przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i w okresie tego ubezpieczenia urodziła dziecko, nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego, którego wysokość zależy od za-

deklarowanej przez ubezpieczoną kwoty stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe w okresie 12 miesięcy poprzedzających nabycie prawa do zasiłku, chyba że – i tu jest *clou* sprawy – **do chwili urodzenia dziecka podlegała ubezpieczeniu krócej niż 12 miesięcy, bo wówczas podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowi deklarowana kwota za pełne miesiące ubezpieczenia.**

4. Praktyki stosowane przez osoby ubezpieczone

Oddział ZUS w Wałbrzychu odnotował przypadki podwyższania podstawy wymiaru składek na krótko przed porodem przez osoby prowadzące własną działalność gospodarczą. W wyniku tego działania niektóre ubezpieczone otrzymały bardzo wysokie zasiłki.

Przykład 1

AB rozpoczęła pozarolniczą działalność gospodarczą 1 sierpnia 2011 r. i od tego dnia została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Podstawę wymiaru składek za sierpień i wrzesień 2011 r. zadeklarowała w wysokości 8540,56 zł, wobec czego składki za 2 miesiące wyniosły 2341,82 zł (w tym 418,48 zł na ubezpieczenie chorobowe). W październiku 2011 r. ubezpieczona urodziła pierwsze dziecko, a w październiku 2013 r. – kolejne. Podstawa wymiaru zasiłku wyniosła 7369,65 zł, a świadczenia przysługują ubezpieczonej od 1 października 2011 r. do 26 listopada 2015 r. (zasiłki chorobowe, macierzyńskie, opiekuńcze). Składki zostały opłacone za 2 miesiące, a zasiłek będzie pobierany przez 50 miesięcy; ubezpieczona otrzyma ponad 275 tys. zł brutto.

Przykład 2

XZ była zatrudniona na umowę o pracę do 31 października 2012 r., a pozarolniczą działalność gospodarczą rozpoczęła 11 października 2012 r. Dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym została objęta od 1 listopada 2012 r. Zadeklarowana podstawa wymiaru składek za listopad 2012 r. wyniosła 8742,05 zł, wobec czego XZ opłaciła składkę w wysokości 1198,95 zł (w tym 214,18 zł na ubezpieczenie chorobowe). Od 1 grudnia 2012 r. ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim. Pierwszy poród miał miejsce w styczniu 2013 r., a drugi w styczniu 2015 r. Podstawa wymiaru zasiłku wyniosła 7543,51 zł, a świadczenia przysługują ubezpieczonej od 1 grudnia 2012 r. do 10 stycznia 2016 r. (zasiłki chorobowe i macierzyńskie). Składkę opłacono za miesiąc, a zasiłki będą wypłacane przez 37 miesięcy; ubezpieczona otrzyma w sumie ponad 242 tys. zł brutto.

Przywołane przykłady pokazują, że niekiedy występuje rażąca dysproporcja między kwotą wpłaconych składek a wartością wypłaconych świadczeń. Inaczej jest w przypadku osób, które są zatrudnione na umowę o pracę (zob. tabela 1).

Tabela 1. Porównanie przykładowych kwot składek na ubezpieczenie chorobowe i kwot zasiłku macierzyńskiego wypłacanego pracownikowi oraz osobie prowadzącej działalność gospodarczą

	Nauczyciel z wyższym wykształceniem (ubezpieczenie obowiązkowe)	Osoba prowadząca działalność gospodarczą (ubezpieczenie chorobowe dobrowolne)
Okres ubezpieczenia	od 01.12.2013 r.	od 01.12.2013 r. ubezpieczenie chorobowe od 01.12.2014 r.
Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe	2000,00 zł	9365,00 zł*
Kwota opłaconych składek na ubezpieczenie chorobowe (2,45%)	588,00 zł	229,44 zł
Kwota zasiłku macierzyńskiego za okres od 01.01.2015 r.	16 747,64 zł	78 438,36 zł
Składki pokrywane przez budżet państwa	4559,4 zł	22 563,48 zł

* W okresie od 1.12.2013 r. do 30.11.2014 r. składka opłacona od minimalnej podstawy.

Źródło: opracowanie własne (G. Pilecka)

Warto odnotować, że jeśli osoby ubezpieczone kontynuują prowadzenie działalności gospodarczej po tym, jak utracą uprawnienia do pobierania zasiłku, we wszystkich przypadkach obniżają one deklarowaną podstawę wymiaru składki do wartości minimalnej¹².

5. Składka jako inwestycja

O tym, że dzięki podwyższeniu składki można uzyskać wyższy zasiłek macierzyński, informują zarówno biura rachunkowe, jak i ceniony wśród księgowych portal Infor.pl.

¹² Według danych Oddziału ZUS w Wałbrzychu.

W jednym z artykułów zamieszczonych w tym serwisie można przeczytać o „luce w przepisach o zasiłku macierzyńskim”¹³. Z kolei w jednym z tekstów opublikowanych na portalu zus.pox.pl jest przedstawiony dokładny opis wykorzystania tego mechanizmu¹⁴. Uwagę przyciąga szczególnie zwrot „inwestycja” (którym określa się wyższą składkę za jeden miesiąc), dzięki której można „zainkasować” ponad 60 tys. zł zasiłku. Przedstawiono tylko kilka źródeł informacji, ale wydaje się, że wiedza na temat możliwości, jakie daje prawo, jest ogólnie dostępna.

6. Kontrola – tak, ale...

ZUS kwestionował prawidłowość i rzetelność podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zadeklarowanej przez osoby ubezpieczone z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej; powoływał się przy tym na wykazanie przez daną osobę zamiaru uzyskania nieekwiwalentnych (zawyżonych) świadczeń w sposób sprzeczny z zasadą solidaryzmu i równego traktowania wszystkich ubezpieczonych (na podstawie art. 2a ustawy systemowej). Działania te zostały zaskarżone przez ubezpieczonych. W uchwale z 21 kwietnia 2010 r.¹⁵ Sąd Najwyższy stwierdził, że ZUS nie może ingerować w wysokość deklarowanej przez ubezpieczonego składki, jeśli mieści się ona w granicach ustawowych¹⁶. W uzasadnieniu do uchwały napisano, że do zakresu działania ZUS należy wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne (art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej), więc ZUS może jedynie sprawdzić, czy płatnik wyliczył składkę prawidłowo. Zauważono również, że osoby prowadzące działalność gospodarczą mają prawną możliwość podwyższenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia, wobec czego taka czynność jest legalna i nie może być kwestionowana, a ZUS ma obowiązek wypłacać świadczenie w wysokości 100% podstawy wymiaru zasiłku, czyli kwoty deklarowanej przez okres wynikający z ustawy (po potrąceniu kwoty, o której mowa w art. 34 pkt. 4 ustawy zasiłkowej); przepisy ustawy nie dopuszczają w tym zakresie żadnej uznaniowości. Co więcej, Sąd Najwyższy wskazuje, że zakwestionowanie wysokości składki skutkowałoby w tej sytuacji zakwestionowaniem (z prawnego punktu widzenia) wysokości składek w ogóle.

13 *Zasiłek macierzyński od 2015 r.*, „Infor.pl. Księgowość Firm”, 02.12.2014, <http://ksiegowosc.infor.pl/zmiany-prawa/144207.Zasilek-macierzynski-od-2015-r.html> (21.06.2015).

14 *Nowy sposób liczenia zasiłku chorobowego i macierzyńskiego*, „Pox.pl. ZUS, Podatki, Finanse”, 22.10.2014, <http://zus.pox.pl/zus/nowy-sposob-liczenia-zasilku-chorobowego-i-macierzynskiego.htm> (21.06.2015).

15 Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10.

16 Art. 20 ust. 1 ustawy systemowej określa, że postawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe; jedyne ograniczenie wynika z art. 20 ust. 3 ustawy systemowej: podstawa wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może jedynie skontrolować, czy działalność nie jest pozorna¹⁷, tj. dowodzić, że mimo wpisu do ewidencji działalności gospodarczej dana osoba nie prowadziła faktycznie tej działalności. W sytuacji gdy działalność pozorna zostanie udowodniona, ZUS wydaje decyzję o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym. Jeżeli kwestia prowadzenia działalności jest poza sporem, Zakład nie jest uprawniony do kwestionowania wysokości zadeklarowanej podstawy wymiaru składek. Sąd Najwyższy stwierdza w uzasadnieniu do wspomnianej uchwały, że „nawet gdyby zgodzić się, że art. 58 k.c. nie stanowi adekwatnej podstawy prawnej pozwalającej zakwestionować zadeklarowaną krótkoterminowo podstawę wymiaru składek przez kobietę w zaawansowanej ciąży, uprawnioną do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzonej działalności pozarolniczej, gdy taka deklaracja instrumentalnie zmierza do uzyskania zawyżonych – w porównaniu do poprzednio przysługujących – świadczeń z tytułu tego ubezpieczenia, to taką weryfikację powinny uprawiać wskazane w zagadnieniu prawnym przepisy i zasady prawa ubezpieczeń społecznych”¹⁸.

Wprowadzenie przepisów wydłużających okres pobierania zasiłku macierzyńskiego do maksymalnie 52 tygodni w kontekście obowiązującego obecnie przepisu dotyczącego podstawy wymiaru tego świadczenia oraz przywołanego uchwały Sądu Najwyższego niewątpliwie spowodowało prawną możliwość zawyżania przysługującej kwoty tego zasiłku przez osoby prowadzące działalność gospodarczą.

7. Zakończenie

Nowelizacja ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw została uchwalona przez Sejm 15 maja 2015 r. Wprowadza ona m.in. nowy sposób obliczania podstawy wymiaru zasiłków w przypadku, gdy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają ubezpieczeniu chorobowemu krócej niż 12 miesięcy¹⁹.

Uzasadnienie tego rozwiązania zawiera opinia wydana przez Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu: „[Zmiana wprowadzona ustawą] odnosi się do sposobu obliczania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego (analogicznie dla świadczenia rehabilitacyjnego,

17 W uchwale SN zwrócono uwagę, że osoba wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, która nie zawiesiła wykonywania działalności w trybie dodanego z dniem 2 września 2008 r. art. 14a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. nr 155, poz.1095 z późn. zm.), traktowana jest jako prowadząca taką działalność, albowiem dokonanie wpisu rodzi domniemanie faktyczne podjęcia działalności i wykonywania jej do czasu wykreślenia z ewidencji (ewentualnie zawieszenia). Domniemanie faktyczne ma wyłącznie znaczenie dowodowe i może zostać obalone.

18 Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10, s. 6–7.

19 Art. 48 i art. 48a znowelizowanej ustawy.

zasiłku macierzyńskiego i opiekuńczego) w przypadku krótszego niż 12 miesięcy podlegania ubezpieczeniu chorobowemu przez osoby prowadzące działalność pozarolniczą, zmierzając do uniemożliwienia nadużywania [podkr. G.P. i M.B.-G.] przez nie swojego prawa w niektórych sytuacjach (przerwywanie okresu ubezpieczenia chorobowego, które ma charakter dobrowolny, ponowne przystępowanie do tego ubezpieczenia, z zadeklarowaniem wysokiej składki za krótki okres ubezpieczenia w celu uzyskania wysokich świadczeń)²⁰.

Po wejściu w życie ustawy z 15 maja 2015 r. osoby rozpoczynające działalność gospodarczą czy też przystępujące do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego będą miały prawo do zasiłku w podstawowej wysokości. Jeśli zaś będą chciały otrzymywać wyższe świadczenie z tytułu choroby czy macierzyństwa, to będzie im przysługiwała tylko 1/12 podwyżki za każdy miesiąc opłacania podwyższonych składek.

Cześć przepisów ustawy wejdzie w życie najprawdopodobniej w listopadzie 2015 r. Ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2016 r. W mediach już podniosły się głosy, że wprowadzone zmiany uderzą także w przedsiębiorców korzystających ze zwolnień lekarskich²¹.

mgr Grażyna Pilecka – naczelnik Wydziału Zasiłków, ZUS O/Wałbrzych
dr Monika Bisek-Grząz – rzecznik prasowy ZUS O/Wałbrzych

ŹRÓDŁA

- Balcerzak-Paradowska B., *Polityka państwa wobec rodziny*, [w:] *Polityka społeczna w latach 1994–1996*, red. S. Golinowska, Raport IPiSS nr 11, Warszawa 1996.
- Balcerzak-Paradowska B., *Polityka rodzinna w Polsce – wyzwania, stan, ocena*, „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka” 2015, nr 2.
- *Dobry klimat dla rodziny*, Warszawa 2013.
- Kamerman S.B., *Rodzina – problemy teorii i polityki*, [w:] *O polityce rodzinnej. Definicje, zasady, praktyka*, „Materiały z Zagranicy”, z. 2, Warszawa 1994.
- Langner B., *Opinia do ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 911)*, 28.05.2015, <http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatekspertyzy/2983/plik/911.pdf>.

²⁰ B. Langner, *Opinia do ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 911)*, 28.05.2015, s. 2, <http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatekspertyzy/2983/plik/911.pdf> (17.07.2015).

²¹ Zob. m.in. M. Rzemek, *Koniec wysokich zasiłków na firmę*, „Rzeczpospolita. Prawo”, 18.05.2015, <http://prawo.rp.pl/arttykul/1201796.html> (23.07.2015).

- Rzemek M., *Koniec wysokich zasiłków na firmę*, „Rzeczpospolita. Prawo”, 18.05.2015, <http://prawo.rp.pl/arttykul/1201796.html>.
- *Zasiłek macierzyński od 2015 r.*, „Infor.pl. Księgowość Firm”, 02.12.2014, <http://ksiegowosc.infor.pl/zmiany-prawa/144207,Zasilek-macierzynski-od-2015-r.html>.
- *Nowy sposób liczenia zasiłku chorobowego i macierzyńskiego*, „Pox.pl. ZUS, Podatki, finanse”, 22.10.2014, <http://zus.pox.pl/zus/nowy-sposob-liczenia-zasilku-chorobowego-i-macierzynskiego.htm>.